

Sygn. akt I C 438/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca: Sędzia S.R. Agata Kłosińska

Protokolant: staż. Ewa Jarzębska

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2016 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa M. D.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W.

o zapłatę w kwocie 19.195,46 zł

1. zasądza od pozwanego (...) Spółce Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda M. D. kwotę 14.785,89 zł (czternaście tysięcy siedemset osiemdziesiąt pięć złotych osiemdziesiąt dziewięć groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 29 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda M. D. kwotę 2.273,04 zł (dwa tysiące dwieście siedemdziesiąt trzy złote cztery grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. przyznaje i nakazuje wypłacić adwokatowi A. S. ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 678,96 zł (sześćset siedemdziesiąt osiem złotych dziewięćdziesiąt sześć groszy) tytułem pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w części oddalającej powództwo, z uwzględnieniem podatku od towarów i usług;
5. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Ł. tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych:
 - a) od powoda M. D. z zasądzonych w punkcie 1 (pierwszym) świadczenia kwotę 370,33 zł (trzysta siedemdziesiąt złotych trzydzieści trzy grosze) tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych od oddalonej części powództwa;
 - b) od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. kwotę 1.240 zł (jeden tysiąc dwieście czterdzieści złotych) od uwzględnionej części powództwa;
6. nakazuje zwrócić na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 434,15 zł tytułem nadpłaconych zaliczek na poczet opinii biegłych, w tym kwotę 134,15 zł (sto trzydzieści cztery złote piętnaście groszy) uiszczoną przelewem w dniu 31 sierpnia 2015 r., zaksięgowaną pod pozycją 2411 150853 oraz kwotę 300 zł (trzysta złotych) uiszczoną przelewem w dniu 21 października 2015 r., zaksięgowaną pod pozycją 2411 151056.

Sygn. akt I C 438/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 maja 2014 r. powód M. D. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. kwoty 19.195,46 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż wskutek wypadku komunikacyjnego z dnia 8 listopada 2013 r., którego sprawcą był jadący pojazdem marki M. (...) nr rej. (...) posiadający zawartą z pozwanym umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, znacznemu uszkodzeniu uległ pojazd powoda. Na czas naprawy pojazdu w okresie od dnia 8 listopada 2013 r. do dnia 19 grudnia 2013 r. powód wynajął pojazd zastępczy. Pozwany w toku postępowania likwidacyjnego odmawiał powodowi wypłaty odszkodowania w kwocie pozwalającej na naprawę pojazdu, co uniemożliwiało mu wcześniejsze naprawienie własnego samochodu i zmuszało do korzystania z pojazdu zastępczego przez tak długi czas. Dopiero wypłacona w dniu 12 grudnia 2013 r. kwota 6.166,24 zł pozwoliła na rozpoczęcie naprawy nie była jednak adekwatna do rzeczywistych jej kosztów. Do dnia wytoczenia powództwa pozwany nie zwrócił powodowi części należnego odszkodowania za naprawę pojazdu oraz nie wypłacił odszkodowania za zajem pojazdu zastępczego.

/pozew k. 2 – 5/

Postanowieniem z dnia 20 maja 2014 r. powód został w całości zwolniony od kosztów sądowych.

/postanowienie k. 64/

W odpowiedzi na pozew z dnia 11 września 2014 r. pozwany (...) S.A. V. (...) w W., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pełnomocnik pozwanego potwierdził, iż pozwany przyjął na siebie odpowiedzialność gwarancyjną za szkodę w pojeździe powoda wynikłą ze zdarzenia z dnia 8 listopada 2013 r. Pełnomocnik pozwanego zakwestionował czas naprawy pojazdu wskazany przez powoda, dzienną stawkę czynszu najmu oraz przydatność dla rozstrzygnięcia sporu dokumentów prywatnych w postaci kosztorysów. Podniósł, iż również zachowanie powoda było nieprawidłowe i pozostawało w bezpośrednim związku z przyczynami kolizji, w związku z czym powód w 10% przyczynił się do powstania szkody. Pozwany potwierdził, iż wypłacił M. D. kwotę 6.166,24 zł tytułem odszkodowania za naprawę uszkodzonego pojazdu, która to kwota w ocenie pozwanego skompensowała doznaną przez niego szkodę, zaś dalej idące roszczenia powoda są zawyżone. W ocenie pozwanego nadto nie ma w sprawie potrzeby ustalania hipotetycznych kosztów naprawy pojazdu, gdyż rozmiar rzeczywistej szkody można ocenić na podstawie faktury bądź innego rachunku z zakładu naprawczego, z usług którego korzystał powód.

/odpowieź na pozew k. 72 – 76/

W piśmie z dnia 12 listopada 2014 r. powód poinformował, iż samochód nie został naprawiony ani sprzedany, w związku z czym nie może przedstawić dokumentów potwierdzających wysokość kosztów naprawy.

/pismo z dn. 12.11.2014 r. k. 87/

Postanowieniem z dnia 19 stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział I Cywilny, ustanowił dla powoda pełnomocnika z urzędu. Okręgowa Rada Adwokacka wyznaczyła do reprezentowania powoda adwokat A. S..

/postanowienie z dn. 19.01.2015 r. k. 89, pismo (...) k. 91/

W piśmie procesowym z dnia 16 lutego 2015 r. pełnomocnik powoda zakwestionował stanowisko pełnomocnika pozwanego zawarte w odpowiedzi na pozew. Pełnomocnik powoda podniósł, iż dla zasadności roszczenia powoda nie jest konieczne naprawienie uszkodzonego pojazdu, że czas najmu pojazdu zastępczego był uzasadniony ze względu na typ uszkodzonego pojazdu i działanie samego pozwanego, a także, że powód nie miał obowiązku szukać najtańszej wypożyczalni pojazdów zastępczych w mieście. W odniesieniu do zarzutu przyczynienia się powoda do powstania szkody pełnomocnik wskazał, iż nie powinien zostać uwzględniony, gdyż miarodajne i wystarczające są w tym względzie ustalenia poczynione w notatce urzędowej K. w Ł., gdzie wskazano sprawcę kolizji.

/pismo z dn. 16.02.2015 r. k. 108 – 110/

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały dotychczas zajęte stanowiska.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 listopada 2013 r. doszło do zderzenia pojazdu marki B. (...) o nr rej. (...) kierowanym przez powoda z pojazdem marki M. (...) nr rej. (...) kierowanym przez M. B., posiadającego zawartą z pozwany umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

/bezsporne, także notatka urzędowa K. w Ł., k. 48 i verte/

Kierujący pojazdem marki M. (...) nr rej. (...) M. B. jadąc ulicą (...) w kierunku ulicy (...) nie zastosował się do znaku ustęp pierwszeństwa i na skrzyżowaniu ulic (...) uderzył w tył pojazdu kierowanego przez powoda. M. B. nie kwestionował swojej odpowiedzialności za przedmiotowe zdarzenie i przyjął mandat.

/dowód z zeznań świadka M. B., k. 116, notatka urzędowa K. w Ł., k. 48 i verte/

Pojazd marki B. (...) o nr rej. (...) jest nadal w posiadaniu powoda. Powód nie dokonał jego naprawy, wymienił tylko lewe lusterko pojazdu

/dowód z przesłuchania powoda w charakterze strony, k. 212 – 214, w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami powoda, k. 116/

Powód M. D. najął od L. S. pojazd zastępczy w postaci samochodu marki A. (...) o nr rej. (...) na łączny okres 42 dni tj. od dnia 8 listopada 2013 r. do dnia 19 grudnia 2013 r. Strony ustaliły dzienny okres rozliczeniowy, zaś najemca zobowiązał się płacić czynsz w kwocie 150 zł brutto za każdy dzień trwania umowy, poczynając od dnia przekazania przedmiotu najmu.

Powód uiścił czynsz najmu w łącznej wysokości 6.300 zł

/umowa najmu z dn. 8.11.2013 r., k. 28, umowa najmu z dn. 22.11.2013 r., k. 29, umowa najmu z dn. 6.12.2013 r., k. 30, oświadczenia wynajmującego o przyjęciu zapłaty, k. 31 - 34, potwierdzenie uiszczenia podatku przez wynajmującego, k. 35 i verte/

Powód zlecił (...) sp. z o.o. sp.k. sporządzenie kosztorysu naprawy uszkodzonego pojazdu. Koszt sporządzenia kosztorysu wyniósł 232,47 zł.

/faktura VAT nr (...), k. 6/

W dniu 20 listopada 2013 r. pozwany poinformował powoda, iż szacunkowa wycena kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu wynosi 3 670,87 zł. Jednocześnie poinformował, iż podana wysokość szkody nie stanowi uznania odpowiedzialności i nie jest oświadczeniem o przyznaniu świadczenia ubezpieczeniowego.

W piśmie stanowiącym załącznik do wiadomości email z dnia 2 grudnia 2013 r. powód złożył odwołanie od stanowiska ubezpieczyciela z dnia 20 listopada 2013 r. wskazując, nie zgadza się z kosztorysem z dnia 8 listopada 2013 roku oraz opinią techniczną numer (...). Wskazał, iż minimalna kwota należnego odszkodowania to 15.711,78 zł.

W wiadomości email z dnia 11 grudnia 2013 r. oraz z dnia 18 grudnia 2013 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty należnego mu odszkodowania w wysokości 13 611,78 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w zapłacie od dnia 8 grudnia 2013 r. oraz do zwrotu kwoty 6.300 zł za wynajem samochodu zastępczego.

W odpowiedzi ubezpieczyciel zażądał dostarczenia dodatkowych dokumentów.

/bezsporne, korespondencja email stron wraz z załącznikami k. 20 – 27/

Po zakończeniu postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił powodowi kwotę 6.166,24 zł tytułem odszkodowania za naprawę uszkodzonego pojazdu. Nie została wypłacona żadna kwota z tytułu najmu pojazdu zastępczego. Pozwany przyjął, iż powód w 10% przyczynił się do powstania szkody. Decyzja została opatrzona datą 27 listopada 2013 roku, jednakże ostateczny koszt należnego odszkodowania ustalony na kwotę 6.851,38 zł został dokonany w oparciu o kosztorys wykonany w dniu 10 grudnia 2013 roku.

/bezsporne/

Na skutek zdarzenia z dnia 8 listopada 2013 roku w samochodzie marki B. (...) o nr rej. (...) zostały uszkodzone: wykładzina zderzaka przedniego wraz z wyposażeniem, wspornik zderzaka przedniego, krata ozdobna przednia prawa, reflektor prawy, ściana boczna lewa (błotnik), osłony wnętrza kół – lewa i prawa, wspornik ściany czołowej, szyba czołowa barwiona, piórko wycieraczki prawej, lusterko zewnętrzne lewe, tarcza koła tylnego prawego. Przedmiotowe elementy kwalifikowały się do wymiany. Ponadto do naprawy i polakierowania zakwalifikowano – pokrywę komory silnika

i lewy reflektor oraz dodatkowo do polakierowania – błotnik przedni prawy, lewe drzwi i tylny zderzak.

Koszt naprawy uszkodzeń w pojeździe powoda na skutek przedmiotowego zdarzenia wynosi:

- 683,74 zł brutto z podatkiem VAT z uwzględnieniem prowizorycznej naprawy po wymianie używanego lusterka zewnętrznego lewego,
- 16.565,87 zł brutto z podatkiem VAT z uwzględnieniem zastosowania do naprawy nowych i oryginalnych części przy stawce za roboczogodzinę w miejscu zamieszkania poszkodowanego w kwocie 100 zł netto,
- 14.419,66 zł po zastosowaniu do naprawy nowych zamienników części przy stawce w miejscu zamieszkania poszkodowanego w wysokości 100 zł netto za roboczogodzinę.

Naprawa uszkodzonego pojazdu powoda przy pomocy zamienników części oznaczonych w załączniku do optymalizacji symbolami PJ po poprawnym ich montażu do pojazdu zapewni przywrócenie pojazdowi jego walorów technicznych, estetycznych oraz funkcjonalnych tj. takich jakie posiadał przed kolizją z dnia 8 listopada 2013 r.

/opinia biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej R. G., k. 124 – 128, uzupełniająca opinia biegłego k. 180 - 182/

Brak jest podstaw do oceny możliwości uniknięcia kolizji przez kierującego pojazdem marki B. (...).

Bezpośrednią przyczyną kolizji był błąd popełniony przez kierującego pojazdem marki M. (...) M. B., który zbliżając się do skrzyżowania nie zachował szczególnej ostrożności i nie ustąpił pierwszeństwa pojazdowi jadącemu drogą nadrzędną.

Zachowanie kierującego samochodem marki B. również nie było prawidłowe, ponieważ nie dostosował się on do pionowego znaku drogowego C-2 nakazującego wykonanie manewru skrętu w prawo za tym znakiem. Błąd popełniony przez powoda nie miał jednak bezpośredniego wpływu na zaistnienie kolizji.

Z punktu widzenia kierującego pojazdem marki M. (...) nie miało znaczenia, jaki znak znajdował się na wylocie skrzyżowania, z którego korzystał powód. M. B. miał obowiązek liczyć się z wjazdem na przedmiotowe skrzyżowanie pojazdu z jego lewej strony oraz był zobowiązany do ustąpienia pierwszeństwa wszystkim pojazdom jadącym drogą z pierwszeństwem.

/opinia biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego T. S., k. 161 – 167, uzupełniająca opinia biegłego, k. 210/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego przedstawionego przez strony, z wyjątkiem prywatnych kalkulacji naprawy sporządzonych na zlecenie stron oraz załączonych przez powoda wydruków dotyczących wysokości stawek za najem pojazdu zastępczego w Ł., które nie mogą stanowić miarodajnych dowodów w sprawie.

Wskazać również należy, iż sporządzona na zlecenie powoda przez (...) sp. z o.o. sp.k. kalkulacja naprawy pojazdu powoda, jak również kalkulacja wykonania na polecenie pozwanego w toku postępowania likwidacyjnego przez Spółdzielnię Usługową (...) w W. stanowią jedynie dokumenty prywatne i będąc kwestionowanymi przez strony nie mogły stanowić źródła ustaleń w sprawie. Wobec znacznych rozbieżności stron w zakresie ustalenia kosztów naprawy pojazdu, na podstawie art. 278 k.p.c. niezbędnym było jednoznaczne ustalenie tej okoliczności za pomocą wnioskowanego dowodu z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej na okoliczność wyceny kosztów naprawy pojazdu. W ocenie Sądu przedmiotowa opinia, zasadniczo niekwestionowana przez strony, po jej uzupełnieniu, stanowi rzetelne źródło wiedzy specjalnej w sprawie.

Sąd uznał również za wiarygodne a więc miarodajne dla poczynienia ustaleń faktycznych opinie - podstawową i uzupełniającą biegłego T. S..

W ocenie Sądu wnioski sformułowane przez biegłego nie zawierają sprzeczności. Biegły dla uzasadnienia stanowiska zajętego w sprawie posłużył się logicznymi argumentami, a wyrażone przez biegłego poglądy są w pełni zrozumiałe. W szczególności biegły w sposób logiczny ocenił prawidłowość zachowań obu uczestników kolizji, klarownie wyjaśnił, dlaczego kierujący pojazdem marki M. (...) winien był ustąpić pierwszeństwa wszystkim pojazdom jadącym drogą z pierwszeństwem, w tym powodowi. Sąd za słuszne uznał spostrzeżenie biegłego, iż M. B. dojeżdżając do skrzyżowania ze swojej pozycji nie mógł powziąć informacji co do oznakowania na drodze z której wjeżdżał powód, a nadto iż nie powinien polegać na informacjach powziętych uprzednio z uwagi na fakt często zmieniających się wówczas ze względu na remont trasy oznaczeń.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo M. D. dochodzącego od pozwanego ubezpieczyciela (...) S.A. V. (...) w W. uzupełniającego odszkodowania za szkodę poniesioną w pojeździe marki B. (...) oraz odszkodowania za poniesione koszty najmu pojazdu zastępczego na czas naprawy zasługiwało na uwzględnienie części. Między stronami bezsporna pozostawała zasada odpowiedzialności pozwanego, a także zakres uszkodzeń pojazdu powoda. Sprawca kolizji miał zawartą umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z pozwanym obejmującą okresem ubezpieczenia między innymi datę, w której miała miejsce kolizja. Osią sporu pozostawała natomiast wysokość należnego powodowi odszkodowania z wyżej wymienionych tytułów oraz zarzut przyczynienia się powoda do powstania szkody.

Stosownie do treści art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Suma ubezpieczenia ustalona

w umowie stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela, chyba że umówiono się inaczej (art. 824 § 1 k.c.). Wysokość odszkodowania powinna jednocześnie odpowiadać rzeczywistym, uzasadnionym skutkom zdarzenia, z którego wyniknęła szkoda. Zgodnie bowiem z art. 824¹ § 1 k.c., o ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody.

Celem umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest z jednej strony udzielenie ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialnemu za szkodę poprzez przejęcie przez ubezpieczyciela ciężaru negatywnych konsekwencji majątkowych wyrządzonej szkody, spoczywających bezpośrednio na jej sprawcy i będących skutkiem ponoszenia przez niego odpowiedzialności cywilnej za tę szkodę, oraz – z drugiej strony – wzmocnienie ochrony interesów osoby trzeciej, poszkodowanej w wyniku kolizji (uchwała SN z 22. 04. 2004 r., III CZP 99/04, L.).

Powstanie i rozmiar odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń zależy od istnienia okoliczności uzasadniających odpowiedzialność ubezpieczonego sprawcy szkody oraz rozmiaru tej odpowiedzialności, co przesądza o jej akcesoryjnym charakterze. Szczegółowe regulacje odnośnie kwestii odpowiedzialności ubezpieczyciela zawierają przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2013 roku poz. 392). Zgodnie z treścią art. 34 ust. 1 powołanej ustawy z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani – na podstawie przepisów prawa cywilnego – do odszkodowania za wyrządzoną szkodę

w związku z ruchem tego pojazdu, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej (art. 36 ust. 1.).

Podstawą odpowiedzialności w niniejszej sprawie jest art. 436 § 2 k.c., który statuuje zasadę, iż w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody samoistni posiadacze mechanicznych środków komunikacji mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód tylko na zasadach ogólnych – a więc na podstawie winy.

W polskim prawie cywilnym naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu (art. 363 § 1 k.c.). Odszkodowanie winno być ustalane w wysokości pozwalającej na pokrycie wszelkich celowych i uzasadnionych ekonomicznie wydatków niezbędnych dla przywrócenia stanu poprzedniego uszkodzonego pojazdu. Do tak sprecyzowanej kategorii, zgodnie z ustaloną linią orzecniczą Sądu Najwyższego, zaliczone zostały koszty nowych części zamiennych, niezbędnych do naprawy pojazdu (por. uchwała w składzie siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 r., III CZP 80/11, OSNC 2012/10/112). Pozostające nadal wątpliwości odnoszące się do zasadności ustalania wysokości odszkodowania w oparciu o nowe części oryginalne sygnowane logo producenta bądź też nowe części zamienne o porównywalnej jakości rozstrzygnął Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 20 czerwca 2012 r. (III CZP 85/11, Lex nr 1218190)

w którym stwierdził, że w przypadku uszkodzenia tych części pojazdu, które przed uszkodzeniem były częściami oryginalnymi sygnowanymi logo producenta, należy uwzględniać ceny nowych części oryginalnych. W razie zaś kwestionowania zasadności naprawy pojazdu przy użyciu nowych części oryginalnych, przy ocenie sposobu obliczania wysokości odszkodowania należy brać pod uwagę, jakie części znajdowały się w pojeździe przed uszkodzeniem.

Podkreślenia wymaga również, iż obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego czy poszkodowany dokonał naprawy i czy w ogóle zamierza ją naprawić. Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w utrwalonej linii orzecniczej Sądu Najwyższego zaprezentowanej m.in. w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z 15 listopada 2001 r. (sygn. akt III CZP 68/01,

OSPIKA 2002, nr 7-8, poz. 103), a także w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z 7 sierpnia 2003 r. (sygn. akt IV CKN 387/01; Lex numer 141410).

Ustalenie uzasadnionych kosztów naprawy wymagało wiedzy specjalnej, co obligowało Sąd na mocy art. 278 § 1 k.p.c. do dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej i wyceny szkód w pojazdach R. G.. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym przede wszystkim opinia biegłego sądowego (podstawowa i uzupełniająca) pozwoliły na ustalenie kosztorysowych uzasadnionych kosztów naprawy pojazdu powoda. Biegły sądowy wykonał rzetelną opinię, w sposób jasny wykazał zakres niezbędnych prac, w tym wartość części wymagających wymiany. Biegły przeanalizował dostępność odpowiednich, możliwych do zastosowania alternatywnych części zamiennych, gwarantujących przywrócenie stanu pojazdu do stanu sprzed zdarzenia. Biegły ustalił także stawkę roboczogodziny w warsztatach znajdujących się w obrębie zamieszkania powoda dysponujących wyposażeniem umożliwiającym naprawy zgodnie z technologią producenta. Sąd podzielił w całej rozciągłości wnioski biegłego, a także przyjęte do kalkulacji założenia, w szczególności wskazujące, iż naprawa pojazdu powoda przy pomocy zamienników – tj. części oznaczonych w załączniku do optymalizacji symbolami PJ - po poprawnym ich montażu do pojazdu zapewni przywrócenie pojazdowi powoda jego walorów technicznych, estetycznych i funkcjonalnych, czyli takich jakie miał przed kolizją w dniu 28 maja 2015 roku. Biegły wskazał, że stawki w warsztatach działających w Ł., które gwarantujących odpowiednią jakość usługi zgodnie z technologią producenta, wynoszą na prace blacharsko - mechaniczne i lakiernicze 100 zł/rbg.

Powód, nie przedstawił natomiast dowodów, iż jego pojazd przez cały okres eksploatacji był naprawiany tylko i wyłącznie przy użyciu nowych, oryginalnych części sygnowanych logo producenta, zważywszy, iż w dacie zdarzenia był to samochód 9 letni. Za niewystarczające w tym zakresie uznać należy złożone na ostatniej rozprawie oświadczenie powoda, iż jest pasjonatem marki B. (...) i zależy mu na użyciu nowych części oryginalnych z logo producenta.

Mając powyższe na uwadze Sąd w pełni podzielił wnioski biegłego zawarte w opinii i na jej podstawie uznał, że uzasadniony koszt naprawy pojazdu powoda wyniósł 14.419,66 zł, a zatem strona pozwana powinna uzupełnić wypłacone dotychczas powodowi odszkodowanie o dalszą kwotę 8.253,42 zł (14.419,66 zł – 6.166,24 zł).

W ocenie Sądu na uwzględnienie zasługiwało również żądanie powoda zasądzenia na jego rzecz kosztów kalkulacji naprawy sporządzonej na jego zlecenie. Roszczenie o zwrot kosztu sporządzenia takiej kalkulacji zasługuje na uwzględnienie, wówczas, gdy sporządzenie przez poszkodowanego ekspertyzy prywatnej służy wykazaniu zasadności roszczenia powoda i ma na celu dokonanie oceny słuszności kwoty odszkodowania należnej od zobowiązanego do naprawienia szkody.

Z uwagi na powyższe Sąd uznał, iż roszczenie powoda o zwrot kosztów prywatnej kalkulacji naprawy uszkodzonego pojazdu w wysokości 232,47 zł zasługuje na uwzględnienie jako celowy i ekonomiczny wydatek pozostający w bezpośrednim związku ze zdarzeniem z dnia 8 listopada 2013 r.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem szkodę majątkową stanowi również utrata możliwości korzystania z rzeczy. Niemożność korzystania z pojazdu, który został uszkodzony i wymaga naprawy, jest normalnym następstwem szkody, o której mowa

w art. 361 § 1 k.c. i rodzi obowiązek wypłaty odszkodowania, wówczas gdy zastąpienie rzeczy uszkodzonej w okresie jej naprawy wymagało poniesienia określonych kosztów.

W konsekwencji odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych

za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego obejmuje także celowe

i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego (por. uchwała SN z dnia 17 listopada 2011 roku, III CZP 5/11, Lex 1011468).

Za wydatek niezbędny (celowy) należy uznać wydatek poniesiony na korzystanie

z innego pojazdu w takim zakresie, w jakim poszkodowany korzystałby ze swojego środka lokomocji, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Wydatki ekonomicznie uzasadnione to wydatki na najem pojazdu zasadniczo o podobnej klasie do

pojazdu uszkodzonego lub zniszczonego, poniesione w oparciu o stawki czynszu najmu, które obowiązują na danym rynku lokalnym (ceny rynkowe za tego typu usługi) i w czasie naprawy pojazdu mechanicznego lub do czasu nabycia nowego pojazdu.

Możliwość wynajęcia pojazdu zastępczego ma umożliwić poszkodowanemu tymczasowe przywrócenie stanu poprzedniego poprzez zachowanie takiego standardu życia codziennego, jak gdyby wypadek nie miał miejsca, zaś podlegającą naprawieniu szkodę majątkową stanowią celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki poniesione przez poszkodowanego w okresie naprawy albo przez okres niezbędnego do nabycia nowego samochodu.

Uwzględniając powyższe Sąd uznał za zasługujące na uwzględnienie żądanie powoda zasądzenia na jego rzecz kwoty 6.300 zł tytułem odszkodowania za poniesione koszty pojazdu zastępczego do czasu zakończenia postępowania likwidacyjnego. Powód w sposób należyty wykazał wysokość wydatków oraz fakt ich poniesienia w dochodzonej wysokości. Również okres, na jaki powód wynajął pojazd zastępczy, został przez niego należycie uzasadniony trwającym postępowaniem likwidacyjnym i w dużej mierze opieszałością ubezpieczyciela w wypłacie należnego powodowi odszkodowania. W tym miejscu należy wskazać, iż ostatnia z trzech umów najmu pojazdu zastępczego zawarta w dniu 6 grudnia 2013 roku, została zawarta w czasie kiedy ubezpieczyciel nie wypłacił powodowi żadnych środków z tytułu przedmiotowego zdarzenia. Powód podnosił, iż pieniądze zostały mu przekazane dopiero w połowie grudnia oraz wskazał, iż data decyzji ubezpieczyciela (27.11.2013 r.) została antydatowana, bowiem ubezpieczyciel ustalił w niej uzasadnione koszty naprawy w oparciu o kosztorys z dnia 10 grudnia 2013 roku. Wskazać należy, iż pozwany, pomimo zakwestionowana zasadności wysokości stawki najmu i technologicznego czasu naprawy przedmiotowego pojazdu nie przedstawił żadnych środków dowodowych mogących zmierzać do podważenia zasadności żądania powoda poprzez ustalenie, iż wydatek ten był nieuzasadniony celowościowo i ekonomicznie. Podkreślenia wymaga fakt, iż to na pozwanym, jako kwestionującym zasadność dochodzonej kwoty spoczywał – stosownie do treści art. 6 k.c. i 227 k.p.c. – ciężar udowodnienia przedmiotowej okoliczności.

W ocenie Sądu za miarodajnych nie można uznać załączonych przez pozwanego wydruków ze stron internetowych, bowiem nie odnosiły się do najmu samochodu odpowiadającego parametrami technicznymi i estetycznymi samochodowi powoda.

Z uwagi na powyższe Sąd uznał za uzasadnione żądanie powoda zasądzenia na jego rzecz kwoty 6.300 zł. tytułem odszkodowania za poniesione koszty najmu pojazdu zastępczego

Do ustalenia należnego powodowi odszkodowania stanowiącego kompensatę szkody poniesionej przez niego w wyniku zdarzenia z dnia 8 listopada 2013 r. koniecznym było odniesienie się do podniesionego przez pozwanego zarzutu przyczynienia się poszkodowanego do powstania szkody.

Art. 362 k.c. przewiduje, iż w sytuacji, gdy poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Przyczynienie poszkodowanego, w rozumieniu art. 362 k.c., stanowi każde zachowanie, któremu można przypisać cechy nieprawidłowości (naganności), pozostające

w normalnym związku przyczynowym ze szkodą, za którą ponosi odpowiedzialność inna osoba (por. wyrok SN z dnia 25.02.2015 r., IV CSK 297/14). Zastosowanie konstrukcji przyczynienia się poszkodowanego i w konsekwencji obniżenia odszkodowania zależy od ustalenia takiego związku pomiędzy działaniem lub zaniechaniem poszkodowanego

a powstałą szkodą, iż bez niej bądź w ogóle nie doznałby on szkody, albo też byłaby ona mniejsza. Zachowanie poszkodowanego realizujące przesłankę wskazaną w art. 362 k.c. to takie, które należy traktować jako *conditio sine qua non* powstałej szkody (zob. T. Dybowski, W sprawie przyczynienia, s. 830).

W analizowanej sprawie Sąd doszedł do przekonania, iż zachowanie powoda, chociaż nieprawidłowe, nie miało bezpośredniego wpływu na zaistnienie przedmiotowej kolizji. Z opinii biegłego T. S. jednoznacznie wynika, iż bezpośrednią przyczyną kolizji z dnia 8 listopada 2013 r. był błąd popełniony przez kierującego pojazdem marki M. (...) - M. B., który zbliżając się do skrzyżowania nie zachował szczególnej ostrożności i nie ustąpił pierwszeństwa

pojazdowi jadącemu drogą nadrzędną. Jakkolwiek zachowanie powoda w dniu 8 listopada 2013 r. było nieprawidłowe - powód nie był uprawniony do przejazdu ulicą (...) na wprost, a winien był skrócić w prawo - to jednak nie stanowiło współprzyczyny kolizji z pojazdem prowadzonym przez M. B.. Zachowanie powoda nie można ocenić jako współprzyczyny zdarzenia choćby z tego względu, iż - jak wskazał biegły T. S. - z punktu widzenia kierującego pojazdem marki M. (...) nie miało znaczenia, jaki znak znajdował się na wylocie skrzyżowania, z którego korzystał powód. To M. B. miał obowiązek liczyć się z wjazdem na przedmiotowe skrzyżowanie pojazdu z jego lewej strony oraz zobowiązany był do ustąpienia pierwszeństwa wszystkim pojazdom jadącym drogą z pierwszeństwem. Z uwagi na powyższe, brak było podstaw do uwzględnienia zarzutu przyczynienia i obniżenia należnego powodowi odszkodowania za szkodę doznaną w dniu 8 listopada 2013 r.

Uwzględniając wszystkie powyższe okoliczności, w tym przede wszystkim rozmiar doznanej przez powoda szkody, wysokość kwoty odszkodowania wypłaconej powodowi w toku postępowania likwidacyjnego, a także brak zaistnienia po jego stronie przyczynienia do jej powstania, Sąd znał za zasadne zasądzenie na rzecz powoda łącznej kwoty 14.785,89 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 29 sierpnia 2014 r do dnia zapłaty. Na przedmiotową kwotę złożyły się koszty naprawy pojazdu w wysokości 8.253,42 zł (po pomniejszeniu o kwotę wypłaconą w toku postępowania likwidacyjnego), koszty najmu pojazdu zastępczego w wysokości 6.300 zł oraz koszty prywatnego kosztorysu w wysokości 232,47 zł. W pozostałym zaś zakresie powództwo podlegało oddaleniu jako nadmierne.

O odsetkach od zasądzonej części roszczenia Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. Zasadą prawa cywilnego jest, że dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne. Niespełnienie świadczenia w terminie rodzi po stronie dłużnika konsekwencje przewidziane w art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

W ocenie Sądu zobowiązanie do zapłaty uzupełniającego odszkodowania ma charakter zobowiązania bezterminowego. Obowiązek jego wypłaty aktualizuje się dopiero w wyniku wezwania wierzyciela skierowanego wobec dłużnika do spełnienia konkretnego świadczenia. W niniejszej sprawie ostateczne sprecyzowanie wysokości roszczenia oraz skuteczne wezwanie pozwanego do zapłaty nastąpiło dopiero wraz z doręczeniem pozwanemu odpisu pozwu (brak jest bowiem w aktach dowodu doręczenia poszczególnych wiadomości email oraz konkretnych pism przesłanych w formie załączników), w związku z czym Sąd zasądził na rzecz powoda odsetki od dnia następującego po dniu doręczenia pozwanemu odpisu pozwu tj. od dnia 29 sierpnia 2014 r.

O kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia wyrażoną w art. 100 zd. 1 k.p.c. Powód wygrał proces w 77 % i w takim też stosunku pozwany powinien zwrócić powodowi koszty procesu. Do poniesionych przez powoda kosztów postępowania należy wyłącznie wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu, adwokata A. S.. Stosownie do treści § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej

z urzędu (t.j Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) zasądzając opłatę za czynności adwokata z tytułu zastępstwa prawnego, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy adwokata, a także charakter sprawy i wkład pracy adwokata w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia, zaś podstawę zasądzenia opłaty stanowią stawki minimalne określone w rozporządzeniu. W sprawach, w których strona korzysta z pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu, sąd podwyższa o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług, obowiązującą w dniu orzekania o tych opłatach. Z uwagi na powyższe, na podstawie § 6 pkt 5 w zw. § 2 ust. 3 komentowanego rozporządzenia Sąd ustalił należne pełnomocnikowi z urzędu powoda adwokat A. S. wynagrodzenie w kwocie 2 952 zł (2 400 zł + 23% VAT), które w kwocie 2 273,04 zł (77% x 2 952 zł) zasądził od pozwanego na rzecz powoda w części w jakiej powództwo podlegało uwzględnieniu. W tym bowiem zakresie brak było podstaw do obciążenia Skarbu Państwa kosztami pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 615 ze zm.), przewidującego iż koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu ponosi Skarb Państwa, wynagrodzenie przekraczające kwotę zasądzoną od pozwanego na rzecz powoda z tytułu udzielenia pomocy prawnej z urzędu, tj. 678,96 zł Sąd nakazał wypłacić adwokatowi A. S. ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi.

W toku postępowania Skarbu Państwa poniósł tymczasowo koszty sądowe w łącznej wysokości 1 610,33 zł, na którą składają się: kwota 960 zł tytułem opłaty od pozwu, kwota 93,05 zł tytułem wynagrodzenia biegłego sądowego R. G. (k. 150) oraz 557,28 zł tytułem wynagrodzenia biegłego sądowego T. S. (k. 177). Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r.

o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 zd. 1 k.p.c. Sąd nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa od pozwanego kwotę 1.240 zł (1 610,33 zł x 77%), zaś na podstawie art. 113 ust. 2 pkt 1) u.k.s.c. nakazał pobrać od powoda z zasądzonych na jego rzecz świadczenia kwotę 370,33 zł (1 610,33 zł x 23 %).

Na podstawie art. 84 ust. 1 u.k.s.c. Sąd nakazał zwrócić na rzecz pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. łączną kwotę 434,15 zł tytułem nadpłaconych i niewykorzystanych zaliczek na poczet wynagrodzenia biegłych.